

Tempo Doeloe, vroegere tijd, is een korte beschrijving door Gerrit van Faassen van het "Indië-leven" van enkele veteranen. In dit verhaal staat 'hospik' Gerrit Jan Kerkdijk, geboren en getogen in Heemse, centraal.

Voor Kerkdijk begon de diensttijd op 3 juli 1947 in Steenwijk. Na zijn militaire en later zijn speciale opleiding bij de geneeskundige troepen, werd hij als hospik te werk gesteld bij een Infanterieregiment. Op 19 februari 1948 vertrokken hij en 1599 anderen met de Sloterdijk uit Rotterdam naar Indië. De afvaart was voor hem een emotioneel moment. "Even kwam de gedachte bij me op: Zal ik mijn vaderland ooit terugzien? Maar veel tijd voor dit soort zaken had je niet, want het leven aan boord slurpte al snel al je aandacht op." Kerkdijk herinnert zich nog de tocht door het Kanaal, met aan bakboord de Normandische kust en langs stuurboord de krijtrotten van Dover. De Straat van Gibraltar met de bekende rots, waar hij voor het eerst apen in de vrije natuur zag, langs het standbeeld van Ferdinand de Lesseps in Port Saïd, de man van het Suezkanaal. Door dit kanaal naar de Rode Zee, het passeren van de evenaar met een 'optreden' van Neptunus. De volgende 9 dagen en 9 nachten was er geen land meer te zien. Tenslotte ging het schip voor anker in de Straat Banka. In open LST-ers, landingsvaartuigen, voer men in de stromende regen de rivier de Moesi op, op weg naar Palembang. Nadat de soldaten van nieuwe wapens waren voorzien gingen ze per trein de binnenlanden van Zuid-Sumatra in, naar Kota Baroe. Hier was een regiment gelegerd van OVW-ers, de oorlogsvrijwilligers, dat afgelost moest worden. Op die plaats zou Kerkdijk 13 maanden blijven. Als hospik, maar nog meer dan dat. Er werd namelijk veel hulp verleend aan de plaatselijke bevolking. In de kampongs werden nogal wat kinderen ingeënt tegen pokken. Het 'blijven op die plaats' moet trouwens niet al te letterlijk worden opgevat. Vaak moest er gelopen worden, 20 tot 80 kilometer per dag. Dat leverde veel contact op met de plaatselijke bevolking. In het begin was communiceren wat moeilijk, maar na enige tijd konden de meeste soldaten zich goed redden met de taal. Volgens Kerkdijk waren die contacten vrij vriendschappelijk. "Vaak werd ik aangesproken met *Toean Dokter*."

De laatste maanden van zijn verblijf in Indië was hij werkzaam in het Juliana Hospitaal in Lahat. Op 8 maart 1950 mocht hij daar vertrekken. Ruim anderhalve maand later, op 25 april, voer hij met de General Black, een Amerikaanse schip, naar huis. De aankomst was in Amsterdam, op 18 mei. Van Kerkdijks bataljon hebben zeven man een laatste rustplaats gevonden onder de tropenzon. "Tijd heelt alle wonden", zegt Kerkdijk, "maar wist ze niet uit. Daarom is het goed de herinnering aan de gevallen strijdmakkers uit onze regio levend te houden. Het Indiëmonument zie ik als een teken van eerherstel voor de omgekomen Hardenbergers en als een erkenning van ons als veteranen. Daar ben ik erg mee ingenomen."